ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1951

Vyhlásené: 30.07.1951 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

63.

Zákon

zo dňa 11. júla 1951

o zodpovednosti za škody spôsobené dopravnými prostriedkami.

Národné shromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

Rozsah zodpovednosti.

§ 1.

(1) Prevádzateľ dráhy, motorového vozidla, lietadla, plavidla s motorickým pohonom a podnikateľ dopravy inými plavidlami (ďalej len „prevádzateľ" a „dopravný prostriedok") zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou vlastnou prevádzke, o ktorú ide, aj podľa tohto zákona.

(2) V pochybnosti sa predpokladá, že prevádzateľom dopravného prostriedku je jeho vlastník alebo každý spoluvlastník, a ak ide o dopravný prostriedok sverený do správy socialistickej právnickej osobe, predpokladá sa, že prevádzateľom je táto osoba.

§ 2.

(1) Ak bude dopravný prostriedok odovzdaný na opravu, posudzuje sa, dokiaľ nebude dopravný prostriedok vrátený, ako prevádzateľ len opravca.

(2) Ak používa niekto dopravný prostriedok v čase, keď bola škoda spôsobená, bez vedomosti alebo proti vôli prevádzateľa, zodpovedá za škodu miesto neho. Prevádzateľ zostane popri ňom zodpovedným, ak také použitie dopravného prostriedku umožnil svojou nedbanlivosťou; ak použije takto dopravný prostriedok osoba prevádzateľovi blízka, predpokladá sa, že prevádzateľ použitie svojou nedbanlivosťou umožnil.

§ 3.

Ak je za škodu zodpovedných niekoľko osôb, zodpovedajú, pokiaľ nie je ďalej ustanovené inak, rukou spoločnou a nerozdielnou.

§ 4.

(1) Prevádzateľ a ten, kto za škodu zodpovedá miesto neho alebo popri ňom, sú od zodpovednosti podľa tohto zákona oslobodení iba vtedy, ak škoda

1. vznikla zo zavinenia poškodeného, alebo
2. vznikla z takého úkonu osoby tretej, ktorý sa nemohol odvrátiť, alebo

3. ak škoda sa nemohla odvrátiť a nemožno ju odvodzovať ani zo stavu dopravného prostriedku alebo iných prevádzkových zariadení, ani zo zlýhania alebo nedostatku činnosti prevádzkových zariadení alebo organizmu osôb v prevádzke použitých.

(2) Ako zavinenie sa posudzuje aj úkon poškodeného, ktorý mu nemožno pričítať k vine pre nedostatok jeho veku alebo zdravia alebo pre duševnú poruchu alebo telesnú vadu.

(3) Za tretiu osobu sa nepovažuje osoba použitá v prevádzke.

(4) Neodvratiteľnosť úkonu osoby tretej a neodvratiteľnosť škody väzia v tom, že sa nemohly zamedziť starostlivosťou podľa pomerov potrebnou.

§ 5.
Nahradzuje sa škoda spôsobená

1. usmrtením alebo ublížením na zdraví, či už postihnutý je osobou dopravovanou alebo nie;
2. zničením alebo poškodením vecí, ktoré mal poškodený u seba, alebo ich odcudzením alebo stratou, ak bol poškodený zároveň pozbavený možnosti veci opatrovať;
3. zničením alebo poškodením iných vecí, pokiaľ nejde o škody vzniknuté poškodením, úbytkom alebo stratou vecí prepravovaných a pokiaľ zodpovednosť za tieto škody nie je upravená iným predpisom alebo dohovorom účastníkov.

§ 6.

Ak vznikne škoda alebo jej rozsah aj zo zavinenia poškodeného alebo z úkonu osoby tretej, nahradí ju osoba zodpovedná podľa tohto zákona pomerne.

§ 7.

(1) Obsah a rozsah náhrady škody sa spravuje ustanoveniami občianskeho zákonníka.

(2) Najvyššiu sumu náhrady môže vláda určiť nariadením.

§ 8.

(1) Ak pripadnú z tohto dôvodu, že nastalo usmrtenie alebo ublíženie na zdraví, poškodenému dávky z národného poistenia, z vojenskej nemocenskej starostlivosti alebo podľa predpisov o odpočivných (zaopatrovacích) platoch príslušníkov ozbrojených sborov, zmenšuje sa náhrada škody o tieto dávky. Predpisy o národnom poistení, o vojenskej nemocenskej starostlivosti a o odpočivných (zaopatrovacích) platoch príslušníkov ozbrojených sborov nie sú dotknuté.

(2) Náhrada škody neprislúcha vojenským osobám a ich pozostalým, ak došlo k úrazu pri výkone vojenskej služby, ak sa im dostane odškodnenie podľa predpisov o zaopatrení vojenských osôb.

§ 9.

Ak sa zmenia podstatne pomery, ktoré boly rozhodné pre určenie dôchodku, možno sa domáhať, aby bol dôchodok znížený alebo zvýšený, alebo aby jeho ďalšie vyplácanie bolo zastavené alebo aby vyplácanie zastaveného dôchodku bolo obnovené.

§ 10.
Premlčanie a oznamovacia povinnosť.

(1) Nárok na náhradu škody podľa tohto zákona premlčí sa v šiestich mesiacoch odo dňa, keď sa poškodený dozvie, aká je škoda a kto za ňu zodpovedá. Keď sa poškodený nedozvie o škode alebo o osobe zodpovednej, premlčí sa nárok v troch rokoch odo dňa, keď bola škoda spôsobená.

(2) Nárok na náhradu škody podľa tohto zákona môže poškodený uplatňovať iba vtedy, ak do mesiaca odo dňa, keď sa dozvie o osobe zodpovednej, oznámi jej nehodu. Ak neurobí tak, nárok zanikne, okrem prípadu, že poškodený zmeškanie uvedenej lehoty nezavinil alebo ak sa dozvedela osoba zodpovedná v tejto lehote o nehode iným spôsobom.

§ 11.
Vylúčenie zodpovednosti.

Zodpovednosť podľa tohto zákona za škody spôsobené usmrtením alebo ublížením na zdraví nemôže byť ani vylúčená ani obmedzená, ak ide o osoby dopravované alebo o osoby, ktoré sú vzhľadom na svoj pracovný pomer pravidelne alebo za účelom vykonania diela zamestnané v obvode prevádzkových zariadení dopravného prostriedku, o ktorý ide. Inak možno zodpovednosť vylúčiť alebo obmedziť len dohovorom písomným.

§ 12.
Platnosť iných predpisov.

Ak nejde o prípady uvedené v § 8 ods. 2, nevylučuje sa ustanoveniami tohto zákona zodpovednosť podľa občianskeho zákonníka, vynímajúc zodpovednosť za škodu spôsobenú pri prevádzke zvlášť nebezpečnej. Osoba zodpovedná podľa tohto zákona zodpovedá však vždycky za zavinenie osoby v prevádzke použitej. Zodpovednosť za škody zo stretnutia sa prevádzok.

§ 13.

Nároky na náhradu škody, ktoré vzniknú z určitej udalosti tomu, kto by bol podľa tohto zákona zodpovedný, proti inej osobe, ktorá by z tej istej udalosti bola podľa tohto zákona zodpovedná, posudzujú sa podľa občianskeho zákonníka; nerozhoduje, či táto udalosť nastala z prevádzky dopravného prostriedku samotného alebo tým, že sa prevádzky dopravných prostriedkov stretly medzi sebou. Pritom sa ako osoby zodpovedné podľa tohto zákona posudzujú i osoby použité v prevádzke.

§ 14.

(1) Tretie osoby, ktorým vznikla škoda z udalosti, ktorá nastala stretnutím sa uvedených prevádzok, môžu uplatňovať svoje nároky na náhradu podľa tohto zákona proti každej osobe, ktorá zodpovedá za tú alebo onú prevádzku. Táto osoba môže však žiadať, aby jej záväzok na náhradu škody bol obmedzený na tú pomernú časť škody, ktorá je primeraná účasti jej prevádzke pri spôsobení škody vzhľadom na účasť prevádzok ostatných; toto obmedzenie nemá vplyv na určenie trov konania.

(2) V čase od podania žaloby na osobu zodpovednú z jednej prevádzky do právoplatného skončenia konania neprebieha ani premlčacia doba pre nároky proti osobám zodpovedným z ostatných prevádzok, ani iná lehota, zmeškanie ktorej má v zápätí právnu ujmu.

§ 15.

Ak ide o zodpovednosť za škodu z udalosti uvedenej v § 13, posudzujú sa nároky pozostalých podľa toho istého zákona (podľa tohto zákona alebo podľa občianskeho zákonníka), podľa ktorého by sa posudzovaly nároky zomretého.

§ 16.
Súdna príslušnosť.

(1) Žaloby na náhradu škôd spôsobených prevádzkou dopravného prostriedku sa môžu podať, či už sa posudzujú podľa tohto zákona alebo podľa občianskeho zákonníka, aj na súde, v obvode ktorého bola škoda spôsobená.

(2) Žalobu na náhradu škody vzniknutej zo stretnutia sa prevádzok možno proti každej zo zodpovedných osôb (§ 14 ods. 1) podať na ktoromkoľvek súde príslušnom pre niektorú z nich.

Záverečné ustanovenia.

§ 17.

Zrušujú sa všetky dosiaľ platné ustanovenia železničného zákona č. 86/1937 Sb. a zákona č. 81/1935 Sb., o premávke motorovými vozidlami, ako i §§ 29 až 36 a §§ 39 a 40 zák. č. 172/1925 Sb., o letectve.

§ 18.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom 1. novembra 1951; vykonajú ho všetci členovia vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Ševčík v. r.

arm. gen. Svoboda v. r.

Dr. Dolanský v. r.

arm. gen. Čepička v.r.

Dr. Gregor v. r.

Nosek v. r.

Kopřiva v. r.

Kabeš v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Rais v. r.

Kopecký v. r.

Kliment v. r.

Jonáš v. r.

Ďuriš v. r.

Krajčír v. r.

Petr v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

Dr. Neuman v. r.

Erban v. r.

Plojhar v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.